

Opozorilo: Neuradno prečiščeno besedilo predpisa predstavlja zgolj informativni delovni pripomoček, glede katerega organ ne jamči odškodninsko ali kako drugače.

Neuradno prečiščeno besedilo Pravilnika o postopku priznanja označbe »izbrana kakovost« obsega:

- Pravilnik o postopku priznanja označbe »izbrana kakovost« (Uradni list RS, št. 79/15 z dne 23. 10. 2015),
- Pravilnik o dopolnitvah Pravilnika o postopku priznanja označbe »izbrana kakovost« (Uradni list RS, št. 32/18 z dne 11. 5. 2018),
- Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o postopku priznanja označbe »izbrana kakovost« (Uradni list RS, št. 96/22 z dne 15. 7. 2022).

PRAVILNIK

O POSTOPKU PRIZNANJA OZNAČBE »IZBRANA KAKOVOST«

(neuradno prečiščeno besedilo št. 2)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina)

Ta pravilnik določa postopek priznanja označbe »izbrana kakovost«, strokovne komisije, način ugotavljanja skladnosti, pogoje, ki jih morajo izpolnjevati organizacije za kontrolo in certificiranje kmetijskih pridelkov in živil, ter grafično podobo zaščitnega znaka »izbrana kakovost«.

2. člen

(postopek informiranja in klavzula)

(1) Ta pravilnik se izda ob upoštevanju postopka informiranja v skladu z Direktivo (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (UL L št. 241 z dne 17. 9. 2015, str. 1).

(2) Določbe tega pravilnika se ne uporabljajo za proizvode, ki se v skladu z nacionalno zakonodajo, ki zagotavlja enakovredno raven varovanja javnega interesa, kot je določena v zakonodaji Republike Slovenije, zakonito:

- proizvajajo oziroma tržijo v drugih državah članicah Evropske unije in Turčiji ali
- proizvajajo v državah Evropskega združenja za prosto trgovino (EFTA), ki so hkrati podpisnice Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru.

(3) Ta pravilnik se izvaja v skladu z Uredbo (EU) 2019/515 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. marca 2019 o vzajemnem priznavanju blaga, ki se zakonito trži v drugi državi članici, in o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 764/2008 (UL L št. 91 z dne 29. 3. 2019, str. 1).

3. člen

(izrazi)

(1) Osnovna surovina je surovina, ki predstavlja glavni delež kmetijskega pridelka ali živila, je ključna za proizvodnjo kmetijskega pridelka ali živila in mu daje določeno značilnost.

(2) Pridelava pomeni:

- rastlinsko pridelavo,
- rojstvo in rejo živali do prve stopnje predelave,
- prirejo jajc,
- prirejo mleka ali
- gospodarski ribolov.

(3) Osrednje vidno polje pomeni vidno polje embalaže, ki ga potrošnik v času nakupa najverjetneje vidi na prvi pogled in ki potrošniku omogoča, da nemudoma prepozna značilnosti ali naravo proizvoda ali ime znamke. Če ima embalaža več identičnih osrednjih vidnih polj, je osrednje vidno polje tisto, ki ga izbere proizvajalec.

4. člen

(uporaba označbe »izbrana kakovost«)

Označba »izbrana kakovost« je namenjena označevanju kmetijskih pridelkov in živil iz sektorjev:

- a) prireje in predelave mleka;
- b) pridelave in predelave mesa;
- c) pridelave in predelave sadja;
- č) pridelave in predelave zelenjadnic;
- d) pridelave in predelave gob;
- e) pridelave in predelave zelišč;
- f) pridelave in predelave krompirja;
- g) pridelave in predelave žit;
- h) pridelave in predelave oljnic;
- i) pridelave in predelave oljk;
- j) pridelave in predelave grozdja za vino;
- k) pridelave in predelave hmelja;
- l) prireje in predelave jajc;
- m) pridelave medu in živilskih proizvodov iz čebelarstva ter
- n) rib, drugih vodnih organizmov, ribiških proizvodov in proizvodov iz akvakulture.

5. člen

(vlagatelj za priznanje označbe »izbrana kakovost«)

(1) Vlagatelj za priznanje označbe »izbrana kakovost« je lahko združenje ali skupina pridelovalcev oziroma predelovalcev, ne glede na pravno organizacijsko obliko ali sestavo, ki na podlagi individualnih pooblastil zastopa pridelovalce in predelovalce, ki pridelujejo in predelujejo kmetijske pridelke in živila iz sektorjev, navedenih v prejšnjem členu, ter predstavlja vsaj dve tretjini pridelovalcev in vsaj dve tretjini predelave določenega sektorja.

(2) Vlagatelj za priznanje označbe »izbrana kakovost« je lahko tudi pravna oseba javnega prava, ki ima na podlagi zakona pooblastilo, da zastopa pridelovalce.

(3) Vlagatelj za priznanje označbe »izbrana kakovost« so lahko tudi organizacije, ki na podlagi statutarних pooblastil zastopajo interese pridelovalcev oziroma predelovalcev sektorjev iz prejšnjega člena.

II. POSTOPEK PRIZNANJA OZNAČBE »IZBRANA KAKOVOST« ZA KMETIJSKE PRIDELKE IN ŽIVILA

6. člen

(vloga)

(1) Vloga za priznanje označbe »izbrana kakovost« se vloži pri ministrstvu, pristojnem za kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo).

(2) Ob vložitvi vloge se mora vlagatelj opredeliti, ali vlaga vlogo kot vlagatelj iz prvega, drugega ali tretjega odstavka prejšnjega člena in temu priložiti ustrezne priloge iz točke b) tretjega odstavka tega člena.

(3) Vloga za priznanje označbe »izbrana kakovost« vsebuje:

- a) identifikacijske podatke o vlagatelju iz 84. člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14 in 32/15; v nadaljnjem besedilu: ZKme-1), pravno organizacijsko obliko vlagatelja, podatke za stike;
- b) eno od naslednjih prilog:
 - če vlogo vlaga vlagatelj iz prvega odstavka 5. člena tega pravilnika: izjavo vlagatelja, da predstavlja vsaj dve tretjini pridelovalcev in vsaj dve tretjini predelave določenega sektorja, ter individualna pooblastila pridelovalcev in predelovalcev, ki jih zastopa,
 - če vlogo vlaga vlagatelj iz drugega odstavka 5. člena tega pravilnika: soglasje organizacij, ki na podlagi statutarnih pooblastil zastopajo interese pridelovalcev oziroma predelovalcev sektorjev iz 4. člena tega pravilnika, da se strinjajo z vložitvijo vloge, ali
 - če vlogo vlaga vlagatelj iz tretjega odstavka 5. člena tega pravilnika: soglasje pravne osebe javnega prava, ki ima na podlagi zakona pooblastilo, da zastopa pridelovalce, da se strinja z vložitvijo vloge.
- c) specifikacijo za »izbrano kakovost«, ki obsega:
 - sektor in vrsto kmetijskih pridelkov in živil;
 - opis posebnih lastnosti kmetijskih pridelkov ali živil, ki temeljijo na objektivnih, merljivih, izsledljivih in drugih kriterijih, ki se lahko nanašajo na sestavo kmetijskega pridelka ali živila, okolju prijazno pridelavo, kakovost surovin, dobrobit živali, posebno zdravstveno varstvo živali, način krmljenja, dolžino transportnih poti, pridelavo, hitrost predelave surovin oziroma čim manjšo poznejšo obdelavo pri skladiščenju in transportu;
 - dokumentacijo, ki dokazuje posebne lastnosti kmetijskega pridelka ali živila iz prejšnje alineje;
 - opis postopka pridelave oziroma predelave za kmetijski pridelek ali živilo in
 - opis zagotavljanja porekla osnovne surovine.

(4) Specifikacija iz točke c) prejšnjega odstavka lahko vsebuje tudi zahteve, ki se za kmetijski pridelek ali živilo nanašajo na pripravo za trg, skladiščenje, hlajenje, prodajo posredniku ali končnemu potrošniku oziroma druge zahteve pri trženju.

(5) Če specifikacija iz drugega odstavka tega člena vsebuje zahteve iz prejšnjega odstavka, mora vloga, ne glede na to kdo je vlagatelj, vsebovati tudi soglasje organizacij, ki zastopajo interese sektorjev, na katere se te zahteve nanašajo, da se strinjajo z zahtevami iz prejšnjega odstavka.

(6) Če specifikacija za določen kmetijski pridelek ali živilo vsebuje opis identičnih lastnosti in kriterijev, kot jih predpisujejo druge sheme kakovosti, predpisane z zakonodajo, mora specifikacija za ta kmetijski pridelek ali živilo določati še dodatne posebne lastnosti, ki jih določa zakon, ki ureja kmetijstvo.

7. člen

(objava specifikacije)

Na podlagi popolne vloge ministrstvo na osrednjem spletnem mestu državne uprave objavi prejeto specifikacijo ter pozove javnost, da v 30 dneh od objave poda utemeljene pisne pripombe k specifikaciji. Ta čas se šteje za čas nacionalnega ugovora.

8. člen

(strokovna komisija)

(1) Specifikacijo iz prejšnjega člena ter morebitne pripombe, prejete k specifikaciji v času nacionalnega ugovora, ministrstvo posreduje v pregled strokovni komisiji, ki jo imenuje minister, pristojen za kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: minister).

(2) Strokovno komisijo sestavlja najmanj pet članov, ki so:

- strokovnjaki z različnih področij pridelave in predelave kmetijskih pridelkov in živil glede na vrsto kmetijskega pridelka ali živila;
- predstavniki imenovanih organizacij za kontrolo in certificiranje iz 11. člena tega pravilnika;
- predstavniki ministrstev, pristojnih za okolje, kmetijstvo in varno hrano.

(3) Naloge strokovne komisije so:

- pregled prejete specifikacije za priznanje označbe;
- pregled in presoja utemeljenosti pripomb na specifikacijo, prejetih v času nacionalnega ugovora;
- priprava pripomb za dopolnitev specifikacije;

- podaja strokovnega mnenja o specifikaciji za priznanje označbe;
- pregled predlogov dopolnitev in sprememb potrjenih specifikacij in
- druge strokovne naloge v zvezi s presojo vlog za priznanje označbe.

(4) Finančna sredstva in prostorske pogoje za delovanje strokovne komisije v okviru razpoložljivih proračunskih sredstev zagotovi ministrstvo.

9. člen

(priznanje označbe)

(1) Ministrstvo odloči o priznanju označbe »izbrana kakovost« in potrdi specifikacijo (v nadaljnjem besedilu: potrjena specifikacija) ob upoštevanju postopka informiranja v skladu s predpisom iz prvega odstavka 2. člena tega pravilnika in priznana označbo vpiše v evidenco shem kakovosti iz zakona, ki ureja kmetijstvo.

(2) Potrjeno specifikacijo ministrstvo objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

10. člen

(sprememba potrjene specifikacije)

(1) Potrjena specifikacija se lahko spremeni na podlagi predloga vlagatelja.

(2) Vloga za spremembo potrjene specifikacije mora vsebovati:

- ustrezne priloge iz točke b) tretjega odstavka 6. člena tega pravilnika;
- seznam in utemeljitev predlaganih sprememb potrjene specifikacije;
- spremenjeno specifikacijo ter
- v primeru začasne spremembe specifikacije tudi dokazila o sanitarnih ali fitosanitarnih ukrepih oziroma naravnih nesrečah ali neugodnih vremenskih razmerah, ki jih naložijo oziroma potrdijo pristojni organi.

(3) Na podlagi popolne vloge za spremembo potrjene specifikacije ministrstvo, razen za spremembe specifikacije iz četrte alineje prejšnjega odstavka, na osrednjem spletnem mestu državne uprave objavi seznam in utemeljitev sprememb potrjene specifikacije in spremenjeno specifikacijo ter pozove javnost, da v 30 dneh od objave poda utemeljene pisne pripombe k predlagani spremembi specifikacije.

(4) Ministrstvo potrdi spremenjeno specifikacijo in novo potrjeno specifikacijo objavi na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

(5) Ministrstvo odloči o spremembi specifikacije za priznano označbo »izbrana kakovost« za kmetijski pridelek ali živilo, potrjeno novo specifikacijo pa objavi na svojih spletnih straneh.

11. člen

(označba in zaščitni znak »izbrana kakovost«)

Označba in zaščitni znak »izbrana kakovost« se lahko uporabljata na podlagi dokazila o skladnosti kmetijskega pridelka ali živila s potrjeno specifikacijo (v nadaljnjem besedilu: certifikat), ki ga izda organizacija za kontrolo in certificiranje, imenovana v skladu z zakonom, ki ureja kmetijstvo (v nadaljnjem besedilu: imenovana organizacija).

III. UGOTAVLJANJE SKLADNOSTI IN KONTROLA

12. člen

(tehnični in organizacijski pogoji)

(1) Organizacija za kontrolo in certificiranje mora izpolnjevati naslednje tehnične in organizacijske pogoje:

1. imeti vzorec pogodbe z imenovanim uradnim laboratorijem, ki izpolnjuje pogoje iz 12. člena Uredbe (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o izvajanju uradnega nadzora, da se zagotovi preverjanje skladnosti z zakonodajo o krmi in živilih ter s pravili o zdravstvenem varstvu živali in zaščiti živali (UL L št. 191 z dne 30. 4. 2004, str. 200), zadnjič spremenjene z Uredbo (EU) št. 652/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o določbah za upravljanje odhodkov v zvezi s prehransko verigo, zdravjem in dobrobitjo živali ter v zvezi z zdravjem rastlin in rastlinskim razmnoževalnim materialom, spremembi direktiv Sveta 98/56/ES, 2000/29/ES in 2008/90/ES, uredb (ES) št. 178/2002, (ES) št. 882/2004 in (ES) št. 396/2005 Evropskega parlamenta in Sveta, Direktive 2009/128/ES Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe (ES) št. 1107/2009 Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi sklepov Sveta 66/399/EGS in 76/894/EGS ter Odločbe Sveta 2009/470/ES (UL L št. 189 z dne 27. 6. 2014, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Uredba 882/2004/ES) za opravljanje analiz vzorcev;
2. imeti poslovnik kakovosti, ki vsebuje:
 - organigram, ki prikazuje strukture zaposlenih ter shemo hierarhičnosti s pooblastili za izvajanje posameznih faz v postopku kontrole,

- postopek sprejemanja prijav subjektov, ki želijo kmetijske pridelke in živila označevati z označbo »izbrana kakovost« (v nadaljnjem besedilu: subjekt),
 - način obveščanja subjektov o napovedanih terenskih pregledih,
 - ukrepe, ki so potrebni, da se zagotovi izvajanje predpisov o shemi kakovosti »izbrana kakovost«,
 - postopke vzorčenja za analizo tveganja,
 - navedbo kriterijev pri ocenjevanju postopkov pridelave in predelave kmetijskih pridelkov in živil z označbo »izbrana kakovost« pred izdajo certifikatov,
 - postopke pri zavrnitvi ali razveljavitvi certifikatov,
 - vodenje evidenc subjektov,
 - postopke reševanja ugovorov,
 - hranjenje in arhiviranje vse dokumentacije;
3. imeti seznam zaposlenih ali pogodbenih delavcev, ki bodo opravljali dejavnosti organizacije za kontrolo in certificiranje, in predložiti dokazila o njihovi strokovni usposobljenosti (izobrazba, delovne izkušnje s shemami kakovosti na splošno, strokovna izpopolnjevanja, izkušnje pri organiziranju izvajanja kontrol);
 4. imeti vzorec pogodbe s subjekti;
 5. imeti vzorec zapisnika o opravljeni kontroli;
 6. imeti vzorec certifikata za pridelke in živila z označbo »izbrana kakovost«;
 7. imeti oceno višine stroškov in način obračunavanja vseh stroškov, ki bi jih v primeru imenovanja zaračunavali subjektom za svoje storitve.

(2) Vlogi za opravljanje dejavnosti kontrole in certificiranje kmetijskih pridelkov in živil mora organizacija, ki želi opravljati kontrolo in certificiranje, priložiti:

- dokazila o izpolnjevanju tehničnih in organizacijskih pogojev iz prvega odstavka tega člena;
- navedbo firme in sedeža pravne osebe ali osebno ime in naslov samostojnega podjetnika posameznika, ki se prijavi za izvajanje kontrole in certificiranja kmetijskih pridelkov in živil;
- dokazilo o najemu ali lastništvu poslovnih prostorov za opravljanje vseh nalog, povezanih s kontrolo;
- akreditacijsko listino, ki dokazuje, da je organizacija za kontrolo in certificiranje akreditirana skladno s standardom SIST EN ISO/IEC 17065:2012 za vsaj za eno od shem kakovosti.

13. člen

(obveščanje)

Imenovane organizacije za kontrolo in certificiranje iz 11. člena tega pravilnika pridelovalce in predelovalce kmetijskih pridelkov in živil oziroma njihova združenja, ki so jim podelile ali odvzele certifikat, vpišejo v evidenco shem kakovosti, ki jo določa zakon, ki ureja kmetijstvo, ter ministrstvo in organ, pristojen za varno hrano, v največ sedmih dneh obvestijo o odvzetih certifikatih.

IV. GRAFIČNA PODOBA ZAŠČITNEGA ZNAKA »IZBRANA KAKOVOST«

14. člen

(uporaba zaščitnega znaka »izbrana kakovost«)

(1) Pri trženju predpakiranih in nepredpakiranih kmetijskih pridelkov in živil, ki pridobijo certifikat iz 11. člena tega pravilnika, je treba uporabljati zaščitni znak »izbrana kakovost« iz priloge 1, ki je sestavni del tega pravilnika.

(2) Pri trženju predpakiranih in nepredpakiranih kmetijskih pridelkov in živil, ki so pridelani in predelani v isti državi in pridobijo certifikat iz 11. člena tega pravilnika, se uporabi zaščitni znak »izbrana kakovost« z navedbo te države iz priloge 2, ki je sestavni del tega pravilnika.

(3) Celostna grafična podoba in zaščitni znak »izbrana kakovost« in sta dostopna na osrednjem spletnem mestu državne uprave.

15. člen

(zaščitni znak)

(1) Zaščitni znak sestavljajo simbol »smeško«, napis izbrana kakovost in podlaga oziroma varnostni rob.

(2) Osnova zaščitnega znaka je sestavljena iz:

- simbola – dva kvadrata, ki predstavljata oči, in krivulja, ki predstavlja nasmeh;
- napisa, ki je sestavljen iz besed »izbrana kakovost«, postavljenih v bralnem zaporedju ena za drugo. Besedi sta postavljeni v krožnici okrog simbola. Krivulja, ki predstavlja nasmeh, se lahko nadomesti z nazivom države in dodatnim napisom »država pridelave in predelave«;
- podlage oziroma varnostnega roba okrog znaka in napisa.

(3) Zaščitni znak mora imeti vedno enako obliko.

16. člen

(večbarvne izvedbe)

Zaščitni znak se uporablja v naslednjih večbarvnih izvedbah:

(a) barve Pantone:

- barva napisa izbrana kakovost: rjava – Pantone 7518,
- barva simbola »smeško«: zelena – Pantone 354,
- barva podlage oziroma varnostnega roba: bela – Pantone White;

(b) procesne barve (CMYK):

- barva napisa izbrana kakovost: rjava – c0 m40 y55 k60,
- barva simbola »smeško«: zelena – c80 m0 y100 k0,
- barva podlage oziroma varnostnega roba: bela – c0 m0 y0 k0;

(c) barve RGB:

- barva napisa izbrana kakovost: rjava – r120 g93 b68,
- barva simbola »smeško«: zelena – r94 g164 b67,
- barva podlage oziroma varnostnega roba: bela – r255 g255 b255.

17. člen

(pozitivna ali negativna izvedba)

Kjer večbarvna izvedba zaščitnega znaka ni mogoča, se uporabi pozitivna ali negativna izvedba. Izvedba na svetli podlagi je vedno v črni barvi, na temni podlagi pa vedno v beli barvi.

18. člen

(enobarvna izvedba)

Kjer večbarvna, pozitivna ali negativna izvedba zaščitnega znaka ni mogoča, se lahko uporablja enobarvna izvedba v obstoječi barvi na podlagi pozitivne ali negativne izvedbe.

19. člen

(tipografija)

(1) Za napis se uporabi tipografija Frankie – Regular, vendar je dodatno predelana, zato ponovna rekonstrukcija ni dovoljena.

(2) Velikost napisov je vedno sorazmerna z velikostjo simbola in podlage oziroma varnostnega roba. Pomanjšave ali povečave napisa neodvisno od simbola niso dovoljene.

20. člen

(velikost in postavitev zaščitnega znaka na embalažo in etikete)

(1) Najmanjša dovoljena pomanjšava zaščitnega znaka je najmanj 10 mm širine, vendar se lahko zmanjša na 8 mm pri majhnih embalažah in proizvodih.

(2) Dovoljene so samo povečave in pomanjšave zaščitnega znaka kot celote.

(3) Na embalaži in etiketah mora biti zaščitni znak »izbrana kakovost« nameščen na osrednjem vidnem polju embalaže.

(4) Uporaba enobarvne ali pozitivno-negativne izvedbe zaščitnega znaka je priporočljiva samo, če tehnični problemi onemogočajo uporabo večbarvne izvedbe.

21. člen

(posebna raba)

(1) Pri oglaševanju v tiskanih in audio-vizualnih medijih se zaščitni znak uporablja v večbarvni izvedbi iz 18. člena tega pravilnika. Če to ni mogoče, je dovoljena uporaba zaščitnega znaka v črno beli izvedbi.

(2) V tiskanih in audio-vizualnih medijih mora biti zaščitni znak jasno viden in berljiv.

Priloga 1: Zaščitni znak »izbrana kakovost«

Priloga 2: Zaščitni znak »izbrana kakovost« z navedbo države

Pravilnik o postopku priznanja označbe »izbrana kakovost« (Uradni list RS, št. [79/15](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»22. člen

(končna določba)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Pravilnik o dopolnitvah Pravilnika o postopku priznanja označbe »izbrana kakovost« (Uradni list RS, št. [32/18](#)) vsebuje naslednjo končno določbo:

»KONČNA DOLOČBA

2. člen

Ta pravilnik začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.

Pravilnik o spremembah in dopolnitvah Pravilnika o postopku priznanja označbe »izbrana kakovost« (Uradni list RS, št. [96/22](#)) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

»PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

10. člen

(dokončanje postopkov)

Postopki, začeti po Pravilniku o postopku priznanja označbe »izbrana kakovost« (Uradni list RS, št. 79/15 in 32/18), se končajo v skladu s tem pravilnikom.

11. člen

(začetek veljavnosti)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.«.